

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inzerati
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vratajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava enkrat na teden
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

za pošiljatelj: 26 K — h

pol leta 13 — h

četrt 6 — 50 — h

mesec 2 — 20 — h

V upravnishvu prejeman:

za

salo leto naprej 20 K — h

pol leta 10 — h

četrt 6 — h

mesec 1 — 70 — h

Na pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 164.

V Ljubljani, v ponedeljek, 20. julija 1903.

Letnik XXXI.

Oblačno politično nebo na Hrvatskem.

Iz Zagreba.

Ban dr. Teodor graf Pejačević je torej prišel v Zagreb. Sprejem je bil čisto oficijelnega značaja. Narod pri sprejemu ni sodeloval. Zbralo se je sicer na kolodvoru nekoliko radovednežev, pravega meščanstva ni bilo. Zato pa ni manjkalo redarjev. Zastave ni bilo videti nobene. Zagreb je imel navadno vsakdanje lice. Bana je pozdravil v ime zemlje doseđani podban, a v ime mesta Zagreba župan Mošinski. Po kratkem presledku se je odpeljal ban z nadškofom dr. Posilovićem v štirivprežnej nadškofovej kočiji v banove dvore. Omeniti mi je, da je rodovina grofov Pejačevićev strogo katoliška in konservativna, pa če bode sedanj ban sledil očeta tudi v tem pogledu, ne bode napadno za Hrvatsko. Zanimivo je, da je novi ban v svojem odgovoru na pozdrav podbana priznal razrovanost stanja na Hrvatskem. Teško se je odločil, da sprejme to dostojanstvo, toda starodavna privrženost njegove rodovine do cesarja in kralja ter ljubezen do domovine sta ga ohrabrili, da je prevzel to težko breme. On vidi, da je politično nebo na Hrvatskem oblačno, in da bode treba delati z zedinjenimi močmi, da se vzpostavi vse v red. To se bo dalo pa doseči le z najstrožjim vršenjem postav. Strogo vršenje postav je vrlo dobro našlo, ali vršenje postav ne samo po besedi nego tudi po duhu. Iz tega sledi tudi dobra uprava zemlje. Novi ban je še posebej omenil, da mu bode prva skrb dobra uprava. On je bil sam šestnajst let veliki župan viroviške županije, pa ima mnogo lastnega izkustva. Glavno je vprašanje, v katerem duhu se bode vodila uprava. Če se misli nadaljevati sedanja birokratična in v političnem pogledu nasilna uprava, potem zemlja ne pride do mira. Zato bo treba današnje upravno činovništvo podučiti, v kakšnem duhu naj vodi upravo, da bode na korist narodu in na čast zemlji.

Kako je bilo vendar pri duši onim političnim krogom, ki so nepretrgoma zatrjevali v svojih govorih in po svojih časopisih, da ves sedanj pokret na Hrvatskem ni nič posebnega in da je izzven le po nekaterih nezadovoljnih ljudeh, ko so slišali banove besede o oblačnem političnem nebu na Hrvatskem. Novemu banu se zdi ta pokret resnoba stvar, ter ne sodi o njem tako lahkoumno kakor mažaronski mogočniki v svoji politični zaslepljenosti in trdovratnosti. Na Hrvatskem je politično nebo zares oblačno, pa se že zdavnej željno pričakuje mož, ki bi znal razgati oblake neznosne politične atmosfere. Je li bode novi ban ta mož, kdo bi mogel že zdaj o tem trditi. Nekaj je resničnega; če se bode novi ban kakor njega prednik držal le današnje mažaronske večine v hrvatskem saboru ter odbijal od domoljubne opozicije vsak svet, kakor se godilo do zdaj, potem se politično nebo ne bo razvedrilo. Nadalje je neobhodno potrebno, da ban stoji na temelju nagodbe, zapreči vsak upliv mažarske vlade na vlado hrvatsko, a da v gromotnih vprašanjih hrvatska vlada stede pri zajedniški vladi tak upliv, da more koristno delovati za Hrvatsko.

Do zdaj se v tem pogledu ni še zaobrnilo na bolje. Novi ban je pohitel že na dan svojega prihoda v klub mažaronske večine, kjer je bil seveda oduševljeno sprejet, dočim se je malo dni poprej po opozicijskih poslancih podpisani poziv na opozicijske stranke, da se snidejo 15. avgusta v svojih volilnih kotarjih, zaplenil in konfiskacija po sodnijski potrdila. Vsa tudi po postavi dovoljeni pokret je na Hrvatskem še zdaj zabranjen, seveda če mu je na čelu opozicija. Mi se zares bojimo, da se bode sedanje preganjanje hrvatske opozicije nadaljevalo, če se ne stane oblastim trdo na noge, ter zahteva enaka pravica za vse. Izjava banova v klubu mažaronske večine, da

se bode čvrsto držal nagodbe na celi črti tako odločno, kakor nekdan njegov oče, ki je raje odstopil, nego dal gaziti postavo, je sicer hvale vredna, le če se bode zares tudi vršila. Mažaronska večina ga na to gotovo ne bo silila, če tudi si ga je izvolila za svojega vodjo. Pač pa se je nadejati, da bode dajal on sam iniciativo v tem pogledu, saj se je izjavil, da bode s časoma poskrbel, da regnikolarni deputaciji, ki sta nagodbo sklenili, o prekršitvah razpravljata ter končno rešita vsa dvomljiva vprašanja. Ban želi čist račun z Mažari, bode li ga dobil, je seveda drugo vprašanje. Banov nastop v mažaronski stranki pomeni sicer spremenjen položaj glede samega vodje, ker le ta odločno zahteva, da se vrši nagodba, dočim je prejšnji vodja tudi zatrjeval, da se držal nagodbe, a se je ni držal sam, kakor tudi ne njegova stranka. Zato bo moral sedanj ban marsikaj popravljati, ker se je poprej pokvarilo. Če pa novi ban precej pri nastopu toliko hvali mažaronsko stranko ter jo smatra za edino pravo stranko na Hrvatskem, ni to dobro znamenje za zedinjeno opozicijo, ki ima gotovo vsaj v tem pogledu več zasluge nego mažaronska stranka, da je zahtevala vedno strogo vršenje nagodbe. Morda bode novi ban pri kateri drugi priložnosti priznal zedinjeni opoziciji vsaj to zaslugo, da se je borila za vršenje postav, kar on tako povsodi naglašča.

Bolezen sv. očeta.

V soboto zvečer so prihajala v Ljubljano o bolezn sv. očeta precej radostna poročila. Sporočalo se je, da je neki odlični vatikanski dostojanstvenik dejal, da bo sv. oče sedanj bolezen prestal, vendar prvotne bolezni ne bodo popolnoma zginile. Posebno upapolno se je izražalo vatikansko glasilo »Popolo romano«, ki je pisalo, da precej živahna delavnost organov daje upanje, da bo mogoče sv. oče sedanj bolezen premagati, vendar se to radi starostne slabosti svetega očeta ne more za gotovo trditi. Ako bo ostalo delovanje organov tako živahno, kakor v zadnjih dneh, in bo bolnik mirno mogel spati, tedaj se ne bo moglo reči, da je vsako upanje izgubljeno. Ko je Laponi prebral kardinalom buletin, dejal jim je: »Eminence, zdravniki ne vemo več, kaj naj zapišemo, ker vsak drug bolnik bi bil že davno podlegel.« — »Italie« je pisala, da bo položaj sv. očeta še več tednov nespremenjen, dočim je pa »Giornale d'Italia« dejal, da se tu gre samo za hipno zboljanje, ki bo trajalo morda samo par ur ...

Jako modro se je izrazil prof. Mazzoni. Dejaj je, da bo definitivno sodbo lahko izrekel še le po — osmih dneh.

Včeraj dopoldne so došla naslednja poročila:

V soboto je prisostvoval sv. oče v svoji bolniški sobi sv. oči maši in je potem sprejel kardinala Rampolla. Tekom dopoldne so službo gard v Vatikanu zmanjšali. Sveti oče ni ves dan zapustil postelje. Mazzoni je zopet prišel k svetemu očetu ob osmi uri zvečer in je zapustil Vatikan ob 8. uri 50 minut. Zdravniki so dejali, da je sv. očetu zopet slabše in so izjavili, da je pravi buletin bil oni, v katerem so rekli, da svetemu očetu počasi, a doledno pešajo moči. Preiskava je bila včeraj zvečer bolj kratka in da bi se sv. oče še bolj ne utrudil, mu zdravniki niso pustili govoriti. Tekom dneva je zavžil sv. oče zadostno hrane. Zdravniki so bili po tem obisku zopet bolj pesimistiški, kajti ako ravno je sv. oče prestal težko perijodo, vnetje prsne mreže, nikakor še ni ozdravljen in nihče ne more jamčiti, da se tekočina v oprisu zopet z nova ne nabere. V tej negotovosti se zdravniki niso mogli izraziti ugodno in so izdali buletin, v katerem pravijo: »Splošni položaj se je nekoliko poslabšal.«

To se je žalibog potrdilo. Sv. očetu je postalo zopet slabše. Do tri četrti na 4. uro včeraj zjutraj mu je bilo vedno slabše. Na vse zgodaj je včeraj izšla posebna izdaja

»Messagero«, ki je poročala, da je po noči od sobote na včeraj zjutraj v Vatikanu vse bedelo, višje cerkvene dostojanstvenike, ki so v soboto zvečer zapustili Vatikan, se je po noči telefonično obveščalo o položaju svetega očeta. Papež je po noči odklonil zavžiti zdravila in bouillon. Preživel je noč brez spanja in le semtertje zadremal. Ob 1/9. uri včeraj zjutraj podal se je Mazzoni v Vatikan.

Ob 9. uri včeraj zjutraj so zdravniki izdali naslednji buletin: »Sv. oče je preživel noč brez spanja in jako nemirno. Moči so trajno deprimirane. Dihanje mirno in površno 34. Zila precej redno bije, a slabotno 98. Temperatura 36.5. — Mazzoni, Laponi.

Mazzoni je potem zapustil Vatikan ob četrti na 10. uri dopoldne. Zgubil je skoro vse upanje ter je časnikiarjem dejal, da je sv. oče noč jako nemirno preživel. Zjutraj je zavžil papež nekoliko tekoče hrane. Zdravniki so bili pri sv. očetu le malo časa, ker je bil bolnik zelo razburjen. Zdravniki so konstatirali napredovanje pojemanja moči v sled pleuritiskega procesa in starostne slabosti, kina pravlja bolnika nesposobnega za odpor. Papež je duševno čil, vendar se ga ne muči z govorjenjem, za kar sv. oče tudi ne kaže posebnega veselja. Na vprašanje, ali je katastrofa v neposredni bližini, odgovorili so zdravniki, da ako se ne zgodi kaj nepričakovanega in če se to nepričakovanost predstavlja tako, da bi katastrofa nastopila v eni uri, tedaj se to vprašanje lahko zanika.

Ob 10. uri 50 minut dopoldne je poročala »Agenzia Stefani«: Veliki poenitentiarski kardinal Vannutelli in kamerlengo kardinal Oreglia sta bila ravno kar nujno poklicana v Vatikan. Tudi drugi kardinali prihajajo v Vatikan. Potrjuje se vest, da je položaj sv. očeta jako resen.

Ob 10. uri 50 minut dopoldne je poročala »Agenzia Stefani«: »Papež umira.«

Včeraj popoldne so došla naslednja poročila:

Ob 12. uri 25 minut popoldne je poročala zopet »Agenzia Stefani«: Kardinali so ravno kar zapustili Vatikan. Potrjuje se, da je položaj sv. očeta jako resen. Poslaniki so v tem smislu brzojavili svojim vlastim.

Ob 1. uri 10 minut popoldne se je poročilo »Agencije Stefani« glasilo: Pole za vpisovanje imen so prenesli iz druge »loggia« v prvo, kar se splošno smatra za poslabšanje bolezni. Veliko pozornost je vzbudilo, da sta bila kardinala Oreglia in Vannutelli nujno poklicana v Vatikan, ker to sta ona dostojanstvenika, katera morajo najprej poklicati, ako papež umira. Ob 12. uri popoldne je bila po Rimu razširjena vest, da je papež umrl, a skoro so to vest dementirali.

Posebne izdaje listov so včeraj popoldne javljale Rimcem o resnem položaju papeževe bolezni. »Giornale d'Italia« je poročal: Ob 10. uri dopoldne je nakrat nastopilo poslabšanje bolezni, položaj je brez upen. Kardinal Vannutelli ostane za vsak slučaj v Vatikanu.

Državni tajnik Rampolla se je opravičil pri diplomatskih zastopnikih, da jih ne more sprejeti, ker ima veliko opravil.

Ob 2. uri 15 minut popoldne je poročala »Agenzia Stefani«: Spovednik sv. očeta je ves čas v predsobi spalnice sv. očeta. Kardinal Rampolla je tekot dneva dvakrat obiskal sv. očeta. Kardinal Vannutelli je še vedno v Vatikanu, kjer vlada veliko razburjenje.

Ob 7. uri 10 minut zvečer smo dobili naslednjo brzojavko z Dunaja: »Papež umira. Kardinali so zbrani okoli njegove postelje«. Ker ni bilo nadaljnjih vesti, smo ob 11. uri zvečer telefonično vprašali na Dunaj, od koder se nam je sporočilo, da se je položaj sv. očeta poslabšal valed velike vročine. Radi tega je sv. oče zelo nemiren in ne

more spati. Sv. očetu je vedno slabše. Dihanje 30. Slabost žile 96, temperatura 36.4. Do polu noči ni bilo nadaljnjih poročil in tudi tekot današnjega dopoldneva niso več poročali o »umiranju«, iz česar sklepamo, da je bil sv. oče valed velikanske vročine včeraj jako slab, a da umiral še ni.

Razna poročila.

Rim. »Tribuna« piše: Ako Vatikan ne bo naznanil italijanski vladi smrt papeževo, vlada ne bo mogla družega storiti, kakor ostati indiferentna. Udeležila se ne bo nobene božje službe, ne bo dala nobenega znamenja soudeležbe pri žalosti cerkve. Razven vzdrževanja reda vlada ne bo prevzela drugih skrbi.

Rim. V petek sv. oče nekaj hipov ni spoznal svoje okolice. Dr. Laponi je vprašal: »Kdo pa je oni le mali človek?« Menil je višjega komornika Bislettija, ki je bil valed tega tako žalosten, da je prišel na glas jokati.

Rim. »Giornale d'Italia« poroča, da je kardinal Agliardi slovesno zavzel mesto podkanclerja.

Rim. Neki švicarski gardist, ki je časnikiarjem v službi proti plačilu dajal informacije, je bil kaznovan.

Rim. »Tribuna« piše, da sta kardinala Oreglia in Rampolla izdala stroge

Kardinal kamerlengo Oreglia.

naredbe, da za slučaj smrti sv. očeta tuji ne bodo smeli v notranje vatikanske prostore.

Rim. Pri kavarnarju Aragno je naročil Laponi mineralnih vod za papeža. Ko je kavarnar hotel peljati naročene stvari v Vatikan, postavile so ga vatikanske garde, ker je na njegovem vozu bil grb laškega dvornega založnika. Še le, ko je grb zakril, smel je dalje.

Berolin. »Germania« piše, da so mej Vatikanom in laško vlado privatna pogajanja. Laška vlada je jako uslužna in je storila vse potrebno za vzdrževanje reda in je celo določila, da bodo njene vojaške čete opravljale na sv. Petra trgu iste funkcije, kakor svoj čas v takih slučajih papeževi vojski, t. j. vojaške časti napram mrtvemu papežu. Laška vlada je sporočila v Vatikan, naj se ji sporoči vse želje in je celo določila, da bodeta voz kardinala Oreglia spremljevala kolesarja, ki navadno spremljata kraljev voz.

Rim. Sv. oče je v soboto po kratkem pogovoru s kardinalom Rampolla poslednjemu dal pooblastilo tekoča opravila sam ostojno reševati.

Rim. Vršilo se je zborovanje kongregacije »sancti officii«. Vdeležili so se zborovanja kardinali Vives y Tuto, Serafino Vannutelli, Respighi, Steinhuber, Ferrata, Segna in Gotti. Sklepi so tajni.

Rim. Mobilije za 62 kardinalskih stanovanj za konklave so pripravljene. Tudi za hrano 62 kardinalov in 400 drugih oseb mej konklavom je že vse preskrbljeno.

Papeževo volilo našemu cesarju. Neki rimski list poroča, da se je sv. oče v svoji oporoki spomnil tudi raznih vladarjev. Našemu cesarju Francu Jožefu bo baje volil dragoceni relikviarj, ki je bil nekdan v posesti cesarja Rudolfa Habs-

burškega in ga je ta daroval papeževi hišni kapeli.

Vsrok boesni.

Razni listi poročajo: L. 1899 je zapazil profesor Laponi na desni strani papeževga telesa oteklino, katere narave ni mogel takoj konstatirati. Izrezal je stvar, hranil jo nekaj časa in jo potem vrgel proč. Sedanja bolezen je bila prvotno diagnosticirana za vnetje pljuč, nato za vnetje oprane mreže. Operacija je dognala, da notranja tekočina nima nobenih znakov vnetja oprane mreže, marveč da so znaki raka in da je bila torej tudi oteklina l. 1899 podobna tej bolezni. Tretje operacije si zdravniki niso upali izvršiti, ker je bilo v tekočino pomešane toliko krvi, da bi operacija postala silno nevarna. Ta kri je baje dokaz za raka. Ozdravljenje je vsled tega izključeno. Ta dejstva so bila po napačnih buletinih prikrivana.

Iz časopisov.

Nekateri dunajski listi so vendar došli do spoznanja, da je neumno pisati o kakem verjetno take države pri volitvi papeža, ker cerkev tak »veto« nobeni državi ne pripozna. Dunajski »Zeit« naravnost pravi, da ni pametno proglašati tega ali onega kardinala za »kandidata« kake vlasti, ker kardinali niso »Stimmvieh«. Tudi poročila, da je imenovan avstrijski kardinal Gruscha pooblaščen uložiti »veto« proti kardinalu Rampolla, listi demantirajo. Tudi nedavno imenovani kardinali se bodo udeležili konklave. Kardinalski klobuk, katerega se niso dobili, jim bo Oreglia na podlagi svoje oblasti po smrti sv. očeta podelil. H konklavu pridejo vsi avstroogrski kardinali, samo o Vaszarju se ne ve, ako pride. Listi pravijo, da izražati mnenje, da bo glasove avstroogrskih kardinalov dobil Serafino Vannutelli, je prezgodnje. Laško in francosko časopisje proglašata kardinala Gibonsa kot edinega nelaškega papabila. Tako proglašanja so otroške bolezni časnikarskih poročevalcev.

Pio Centra.

Mej osebnostimi, o katerih govori tekotom 10 let let ves svet, je zvesti sluga sv. očeta, ali kakor se ponosno oficijelno imenuje: prvi sobni adjutant. Pio Centra je sv. oče poznal že za njegove mladosti. Globoko spoštovanje je že takrat kazal Pio Centra do takratnega kardinala Pecija. Pio Centra je sin neke Karpinečanke, ki se je omožila z nekim rimskim klobučarjem. Od očeta je Pio Centra podedoval l. 1873 malo prodajalnico v Via del Teatro Valle. Ker se mu poskus kupčijo povečati, ni posrečil, vsprejel je Centra l. 1878. predlog sv. očeta, naj stopi v njegovo službo. Leon XIII. je hotel imeti pri sebi povse udanega človeka in Pio Centra je tekotom četrtoletja svojo zvestobo sijajno dokazal.

Skupščina „Zveze slovenskih pevskih društev“.

Včeraj dopoldne in popoldne se je v pevski dvorani »Glasbene Matice« vršila šest ur trajajoča prva skupščina »Zveze slovenskih pevskih društev« ob veliki udeležbi in zelo živahni, a vseskozi stvarni in globoko resni debati. Izmed 17 slovenskih pevskih društev, ki so do sedaj pristopila k »Zvezi«, jih je trinajst v smislu pravil odposlalo svoje zastopnike v skupščino zveznih odposlancev.

Zastopali so:

1. Pevsko društvo »Kolo« v Trstu gospod Fran Kravos.
2. Slovensko pevsko društvo v Trstu g. Dragotin Podrekar.
3. Pevsko in glasbeno društvo v Gorici g. dr. Henrik Tuma.
4. Pevski zbor »Narodne čitalnice« v Gorici g. profesor Ivan Mercina.
5. Bralno in pevsko društvo »Maribor« v Mariboru g. Anton Rebol.
6. Slovensko pevsko društvo »Edinost« v Zalcu na št. g. Košar.
7. Pevski zbor »Narodne čitalnice« v Kranju g. Vilko Rus.
8. Pevsko društvo »Zvon« v Smartnem pri Litiji g. Rudolf Pleskovič.
9. Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku g. Rudolf Binter.
10. Čitalnico v Siški gospod Fran Drenik.
11. Pevsko društvo »Ljubljana« v Ljubljani g. Ivan Gotthard.
12. Slovensko delavsko pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani g. Ivan Dražil.
13. Pevski zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani g. prof. Anton Stritof.

Svojih odposlancev niso odposlala ali pa se niso dala v smislu pravil po lastnih odposlancih zastopati štiri društva: Pevski zbor bratščine sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu v Trstu; Dolenjsko pevsko društvo v Rudolfovem; Pevski zbor bralnega društva na Bledu; Celjsko pevsko društvo.

Med poslušalci je bilo mnogo pevcev »Glasbene Matice«, »Ljubljane« in »Slavec«. Zborovanje skupščine je o 10. uri dopoldne otvoril g. profesor A. Stritof, načelnik pevskega zbora »Glasbene Matice«, povdarjaje pomen in smoter »Zveze«, ter v imenu osnivalnega odbora, v katerem so bili poleg njega še gg. profesor Mat. Hubad, koncertni vodja »Glasbene Matice«, Ivan Dražil, t. d. predsednik »Slavec«, in K. Gutnik, bivši predsednik »Ljubljane«, iskreno pozdravljaje zborovalce »e pristno slovenskim, od srca idočim bratsko-pevskim pozdravom«. Ko je še gospod računski nadzornik Anton Svetek kot predsednik »Glasbene Matice« v lastni hiši pozdravil zborovalce, bil je predsednikom zborovanju izvoljen gospod profesor A. Stritof. Posel zapisnikarja je prevzel gospod Dragotin Sebenik.

K prvi točki dnevnega reda, »Poročilo osnivalnega odbora«, je govoril gospod profesor Mat. Hubad, razvil v daljšem govoru zgodovino postanka »Zveze« ter orisal v velikih potezih njeno važnost, kar se je v navdušenjem vzelo na znanje. Največ časa je vsela druga točka: Posvetovanje o delovanju »Zveze slovenskih pevskih društev«. Pravila »Zveze«, katerih ministrsko potrditev je naznanilo c. kr. dež. predsedstvo kranjsko z odlokom z dne 17. marca l. 1898, št. 1240 pr., so se paragraf za paragrafom vsestransko pretresala in debate so se zelo marljivo udeleževali vsi skupščinarji in tudi nekateri drugi člani. Videlo se je na prvi mah, da so skupščinarji dobro preštudirali pravila, kajti njih nasveti so bili vseskozi stvarni, trezni in premišljeni, da so globok vtis napravili na ves »pevski parlament«. Osobito so se odlikovali v debati gospodje dr. Tuma in prof. Mercina iz Gorice, Kravos in Podrekar iz Trsta, prof. Hubad in Dražil iz Ljubljane. O marsikaterih točkah, ki so obšnega zanimanja, utegnemo o priliki še govoriti. V smislu § 12 in 35 d) pravil se je določila svota, katero plačujejo društva »Zvezi« za vsakega svojega petje izvršujočega člana, na 40 vin.

Ker je bilo med tem poludne že minulo, se je prekinulo nadaljnje posvetovanje o delovanju »Zveze« in preložilo na popoldne, in skupščina je prestopila k tretji točki dnevnega reda, k volitvi upravnega odbora. Na predlog g. dr. Tume sta bila med živahnim in dolgotrajnim odobranjem za dobo enega leta izvoljena: predsednikom »Zveze slovenskih pevskih društev« profesor Anton Stritof, »Zvezinim« pevovodjem prof. Matej Hubad. Nato so bili z glasovanjem izvoljeni: namestnikom »Zvezinega« pevovodje g. Pavel Gorjup in osem odbornikov: gg. Armid Makso, prof. Anton Dekleva, Ivan Dražil, Ivan Gotthard, dr. Rihard Karba, Ivan Kocmur, dr. Vladimir Ravnihar in Lavoslav Werzak; preglednikoma računov pa gg. Konrad Rozman in Ivan Zavrsan. Bila je med tem skoro že ena ura.

Popoldne se je posvetovanje od treh do polu šestih nadaljevalo in končalo. Za kraj skupščine prihodnjega leta se določi Ljubljana, čas pa velike šolske počitnice.

Pri zadnji točki »slučajnosti«, je predlagal profesor Mercina, naj bi »Zveza« posredovala, da dobimo kmalu slovensko glasbeno terminologijo, na kar je profesor Hubad razložil, da on v rokopisu že pripravlja »slovensko glasbeno teorijo«, »harmonijo«, »kontrapunkt« in »glasbeno zgodovino«, po katerih knjigah naj bi se dogovorno z drugimi glasbeniki sestavila »terminologija« po abecednem redu. — Tržaško pevsko društvo »Kolo« je dalje stavilo zelo umesten in praktičen nasvet o »pevskih hranilnicah« za izlete. Končno se g. Fran Drenik zahvali gg. prof. Hubadu in prof. Stritofu za njihovo uspešno delovanje za »Zvezo«, na kar predsednik zaključil zborovanje skupščine. — Raz poslojja »Glasbene Matice« je vihrala slovenska trobojnica in poleg nje cesarska zastava.

Katoliški shod v Brnu.

V dne 26., 27. in 28. julija se vrši, kot smo že omenili, v Brnu katoliški shod za Moravsko. Vspored zborovanjem je naslednji: V nedeljo 26. t. m. se vrši prvo slavnostno zborovanje, za katero sta poleg drugih običajnih točk na dnevnem redu govora: »Naš program« in »Kaj veže češkega kmeta na krščanska načela?« Naslednji dan so na vsopred naslednji govori: »Cerkve in človeštvo«, »Naše narodne napake«, in »Socialne naloge krščanske ljubezni.« — V torek bodo pa govorniki pojasnovali točke: »Poginejo li katoliške države in ljudstva?«, »Krščansko življenje v naših češkoslovenskih rodbinah« in »Cirilo-Meto-

dejska ideja.« Zborovanja se vrše v veliki dvorani »Bisede«.

Zahteve ogrskih obstrukcionistov.

Povodom revizije vojnega zakona zahteva ogrska opozicija vpoštovanje naslednjih zahtev: 1. Vprašanje o zastavi in znakih naj se reši v smislu, ki odgovarja ogrskemu državnemu pravu; 2. o gr. častniki se morajo premestiti na Ogrsko; 3. uvesti se mora čimprej nov vojaški kazenski pravni red; 4. o vojaških olajšavah na Ogrskem naj razsoda le ogrski domobranbni minister; 5. moč armade naj od slučaja do slučaja določa legislativa; 6. nadomestna rezerva skupne armade naj se kontingentira; 7. častniki smejo postati na Ogrskem, izvemaj Hrvate, le oni, ki so popolnoma vešč madjarskega jezika. — Izmed teh zahtev jih je nekaj že rešenih, oziroma se rešujejo; 6. bo sploh postala po uvedbi dveletne službe iluzorna, torej preostajata le še prva in zadnja točka, ki ste politične naravi.

Grof Apponyi in kriza.

V sedanjem akutnem stadiju ogrske parlamentarne krize se je oglašil tudi zborniški predsednik grof Apponyi v svojem organu »Budap. Tagblatt«. Apponyi pravi, da mora vlada sedanjih dragocenih čas porabiti za odločno akcijo. Grof Khuen bo neki to tudi res storil. Položaj se pojasni že tekom prihodnjega tedna. Ministerski predsednik pojde brezdvomno poročat k cesarju v Isl. Debate v naslednjih dneh se bo vdeleževala tudi vladna stranka, da tako deželi pokaže tudi drugo plat sedanje krize. Pričakovati je, piše Apponyjev list, da poseže v razpravo tudi predsednik Apponyi, kakor je to storil pod Szellom, dokler mu niso zamašili ust. Morda bo to dobro vplivalo na sicer prijazno mu opozicijo. — To je pa seveda le »morda«. Zakaj pa predsednik že sedaj ne vrši svoje dolžnosti? Treba bi bilo le vestne porabe zborniškega poslovnika, prave porabe časa ter prisotnosti vsaj dveh članov predsedstva in pa 100 vladnih poslancev. Dokler Apponyi, pravi »Magyar Hirlap«, ne bo vršil predsedniške in strankarske dolžnosti, ne bo položaj prav nič premenjen.

Gonja proti redovom se nadaljuje.

Francoski ministrski predsednik Combes se je sedaj spravil z vso arditostjo nad — samostanske kapele. V koliko so ta cerkvena poslopja v zvezi z »državi nevarnim rovanjem« francoskih redov usmiljenih sester in bratov, se seve edino le Combes s svojo gardo. Sedaj je izdal na vse prefekte glede zatvoritve teh kapel naslednjo odredbo: 1. Kapele, pripadajoče neavtoriziranim kongregacijam, se zatvorijo na vsak način in zapadejo enako drugim poslopjem likvidaciji; 2. zasebne kapele, ki so last zasebnikov ali licejev, kolegijev in bolnic, in so bile doslej dostopne občinstvu, smejo biti otvorene i nadalje, a morajo služiti specielno le tem namenom; 3. javne kapele smejo ostati i nadalje, če so podružnice bližnjih sosednih župnih cerkva in s tem v skupni upravi. — Na podlagi tega dekreta so kajpada vladni hlapi takoj šli na delo zatvarjat »nevarne« samostanske kapele.

Kriza na Saškem.

Na Saškem se bližajo splošnim volitvam za deželni zbor. Zadnje volitve v državni zbor so pa pokazale vso premoč socialne demokracije ter spravile sedanjio vlado v silno zadrego, ker ve, da bo po sedaj veljavnem volivnem redu tudi v deželni zbor prišla socialna demokracija. Da odvrnejo pretečo nevarnost, hočejo ustvariti nov volivni red. Seveda vlada še ni na jasnem, kako naj to izvede. V prvih jenskih dneh namerava valed tega sestaviti komisijo iz članov obeh stanovskih zbornic, ki bo izdelala potrebni načrt. S premembo, ki bi izšla iz te komisije, bi seve ne bili zadovoljni ne liberalci in ne socialni demokratje. Javnost zahteva, kakor pravijo, volivni zakon v popolno liberalnem smislu.

Zadnji Obrenović in njegov oče Milan.

Na kratko smo v našem listu že omenili, da se je nad zadnjim Obrenovićem na srbskem kraljevem prestolu, Aleksandrom, izpolnilo to, kar je ta nameril svojemu očetu Milanu. V strahu namreč, da bi Milan ne dobil v srbskih vladnih krogih vedno več upliva in ga končno ne pahnili s prestola, ter vsled nečutenega hujskanja od strani kraljice Dage, je kralj Aleksander sklenil, umoriti očeta Milana. O tem dejstvu objavlja sedaj dr. Vladan Georgijević, bivši ministerski predsednik kralja Aleksandra, v listu »Bodočnost« obširno pojasnilo, kateremu posnemljemo naslednje podatke. Uvodom svojih odkritij piše Georgijević sledeče: »Dane«, ko se je završil dogodek, ki ga strašnejše ni mogla opisati niti Shakespeareja domišljija, sme govoriti vsakdo, ki kaj ve v pojasnilo o dogodkih v Srbiji. Bil sem kralja Aleksandra ministerski predsednik — v treh letih vlade devet! — in jaz, ki sem že na robu človeškega življenja,

spričujem pred vas Evropo, da je kralj Aleksander najel morilca, ki naj umori očeta Milana. Aleksander in njegova tedanja maitressa in poznejša soproga Draga sta najela morilca Kneževića, naj umori zavrtno očeta Milana, prvega srbskega kralja. Dogodek ta je še vsem v živem spominu. Kralj Aleksander se je ženil in sicer ženil z Drago, ki je ni maral srbski narod, posebno pa ne oče Milan. Sin je bil tedaj neizmerno udan svojemu očetu, ljubil ga je, seve navidezno, kot še nikdar poprej. Nakrat pa je prišel na površje propalca Knežević in ustrelil parkrat na Milana. Strelci, kot znano, niso zadeli, težko ranjen je bil le pribočnik Lukić. Knežević je bil seve prijet in obsojen, sokrivde obdolženi radikalci, vse osebe, ki so vedele za tajnost zarote, so bili odstranjene, Knežević pa seve končno pomiloščen in visoko obdarovan. V ječo so romali drug za drugim radikalci, polkovnik Konstantinović je bil pa nenadno pozvan h kralju, ki mu je rekel: »Če ti sedaj velim, da naj se še nocoj ustrelje vsi veleizdajalci, ki so zaznamovani na tej listi, boš li izvel to naročilo?« In prestrašeni Konstantinović in ostali ministri so privolili v to zahtevo, misleč si: Od roba ikad, iz groba nikad! A temu ni bilo dovolj. Kralj Aleksander je hotel potem obsednega stanja in naglega sode odstraniti še vse druge neljube osebe. V to svrhu je izjavil ministrom, tedaj še neoženjen, da takoj odstopi, če se to ne izvrši. Ker pa tedaj še niso imeli nikogar, komur bi izročili vlado, kralj Milan je pa ni hotel prevzeti, so ministri privolili tudi v to zahtevo. Seveda se ni dosegel namen, toda le vsled tega, ker je, kakor pravi pisatelj, zastavil svojo besedo po majorju Hordiczka cesar Francu Jožetu ter preprečil klanje. — Kralj Milan je pozneje izvedel o vsem, a je molčal iz ljubezni do Srbije. — Potem pa je prišla ženitev. Drage ni marala ne vlada, ne narod in ne armada. Ministerstvo in vsi funkcionarji so odstopili, v armadi se je pričela revolucija, a končno so zmagale vendarle intrige in Draga je postala kraljica. O vsem tem smo že obširno poročali, zadnji čin te srbske drame je pa še itak obče znan.

Iz brzojavk.

Košutovci v predsedstvu. Za zapisnikarja ogrske zbornice je izvoljen Košutovec Ratkay. Vladna stranka je pridrla tej kandidaturi. Dobil je 123 od 130 glasov. — Vojni minister Pitreich gre v zadevi krize v kratkem v Isl. — Novi ministri na Japonskem. Demisija japonskih ministrov za nauk, železnice in poljedelstvo je sprejeta. Sedanjí notranji minister baron Kodama sprejme še nauk, baron Sone železnice, baron Kiura pa poljedelstvo. — Povod izgreedom v portugalski armadi. Kralj je imenoval brata Dom Alfonza za glavnega poveljnika nad vojaškimi utrdami. To mesto je zavzemal doslej vedno najbolj zaslužni general. To je povzročilo občno nejevoljo v armadi. — Kriza v Spaniji. Ministerstvo je podalo ostavko. Kralj je poveril zopet Silvelo s sastavo novega kabineta, ki je pa ponudbo odklonil. Nato je bil h kralju pozvan zborniški predsednik Villaverde. Povod je zahteva mornariš. ministra, s katero se Villaverdi ne strinja. — Zveza mej Spanijo in Francijo. Ministerski predsednik Silvela je te dni naglašal nujno potrebo ožje zveze mej Spanijo in Francijo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. julija.

Potreba slovenskega višega gimnazija v Celju. Ta potreba je dokazana po šolski statistiki obeh gimnazijev v Celju. Na višem, nemškem gimnaziju je bilo koncem šolskega leta 277 rednih dijakov. Od teh je bilo 75 Slovencev. Neslovenec je bilo torej 202. V samostojnih slovenskih razredih pa je bilo 185 dijakov, samih Slovencev, seveda. Če k temu prištejemo še onih 75 slovenskih dijakov na slovenskem višem gimnaziju, dobimo število 260. Torej približno isto število, kakor je dijakov na nemškem višem gimnaziju, ali nota bene: prištejvi onih 75 slovenskih dijakov, ki so obiskovali viši nemški gimnazij in ki bi odpadli, ako bi bil v Celju slovenski viši gimnazij. Kajti v tem slučaju bi bila, na nemškem višem gimnaziju 202 učenca, na slovenskem pa 260. Boljega dokaza o potrebi slovenskega višega gimnazija v Celju pač ne treba, nego ga podajajo številke.

Ruski pozdrav Slovincem. Danes popoldne je došla naslednja brzojavka v Ljubljano: K r a k o v, 19. julija ob 7. uri zjutraj. Ujezžaja sevodnja v Rossiju, šljem milym slovenkam in slovencam serdecnyje pribety. Direktor Peter.

Promoviran je bil te dni na dunajskem vseučilišču g. Francišek Knava, naš rojak, sedaj službujoč v goriški nadškofiji, doktorjem bogoslovja. Čestitamo!

† **Fran Folnegović**. Iz Zagreba se poroča, da je ondi umrl nekdanji vodja hrvatske stranke prava g. Fran Folnegović v 56. letu svoje dobe. Svetila mu večna luč!

Iz kranjske trgovske in obrtne zbornice. Kakor čujemo, se je gospod Omerša, trgovec v Kranju, odpovedal v pisarni kranjske trgovske in obrtne zbornice zborničnemu svetništvu. V tem slučaju pride na njegovo mesto v zbornico gospod Pavel Velkavrh, trgovec z moke v Ljubljani.

Hinko Sirovatka v Ameriki. Vrli vodja hrvatskih krščansko-socialnih delavcev Hinko Sirovatka se je na vabilo ameriške »Hrvatske radniške zajednice« naselil v Ameriki. Ameriški Hrvatje so z gosp. Hinkom Sirovatko dobili izborni organizatorično moč. Da se tega zavečajo, priča izjava predsednika »Hrvatske radniške zajednice«, ki je dejal: »Hinko Sirovatka bo v Ameriki lahko čudesa vstvarjal. Hrvatje postanejo Buri«. G. Hinku Sirovatki želimo v novi domovini obilo sreče in obilo uspehov v blagor domovine!

— **Velik požar**. Včeraj v nedeljo ob 1/11. uri zvečer je začelo goreti v vasi Podtabor župnije podbrežke. Ljudje so ravno pospali, zato so nekateri rešili komaj golo življenje. V pol ure je bilo deset števil z gospodarskimi poslopji vred v ognju. Zgorelo jim je vse, ker so bile hiše skupaj in večinoma s slamo krite. Nekaterim je pogorela vsa obleka; zgorelo je tudi nekaj prašičev. Prihiteli sta na lice mesta požarni brambi iz Kranja in Trčiča, ki sta pomagali omejiti divji element. Tudi orožniki, domači in sosedni, so storili popolnoma svojo dolžnost. Pomoč nujno potrebna!

— **Razpor mej socialnimi demokrati**. Danes nam došli idrijski socialnodemokratski list »Napreje« poroča za izvrševalni odbor »socialnodemokratske okrajne organizacije« v Idriji: »Z ozirom na bojkot, kateri je izvrševalni odbor jugoslovanske socialnodemokratske stranke proglasil nad našim lokalnim časopisom »Napreje«, nad lokalno organizacijo v Idriji in nad osebama sodrugov Frana Rinaldota in Antona Kristana, javljamo, da smo storili vse korake, da se bo tekom štirih tednov vršila v Ljubljani izvanredna strankarska konferenca s sledečim dnevnim redom: a) Idrija in jugoslovanska socialnodemokratska stranka; b) izvrševalni odbor stranke, uredništvo »Rdečega praporja« in dogodki minolih dni; c) slučajnosti.«

— **Surovost nemškutarskega trgovca**. Potnik tukajšnje domače tvrde J. Perdan je prišel te dni priporočat izborne vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda k trgovcu Richard Zisel v Zgornjo Poljskavo. Trgovec Zisel je postal rudeč kakor rak, ko mu je potnik omenil vžigalic družbe sv. Cirila in Metoda ter je kričal, da pokliče hlapca, da potnika radi tega vrže ven, ako sam ne gre. Tako predrzno se obnaša trgovec, ki živi od slovenskega denarja in ki mora lakote umreti, ako bi ga Slovenci z njegovo nemško ošabnostjo in predrznostjo pustili samega in bi ne zahajali v njegovo prodajalnico. Ondotni rodoljubi naj ljudstvu z ozirom na to Ziselevo predrznost dajo primeren poduk!

— **Vas Predgrad pogorela**. Iz Starega trga pri Poljanah se poroča: Javljam Vam ob kratkem grozovito nesrečo, ki je danes zadela vas Predgrad. Ob polu 1. ure popoldan se na enkrat zasliši plat zvona in klic: v Predgradu zopet gori! Pogorela je namreč ravno tam v torek 14. t. mes. in ravno ob tem času ena kočja, ki je bila bolj na samoti, da ni bilo takrat večje nesreče. Danes pa, ker je bil zelo velik veter, se je ogenj tako hitro razširil, da je v kratkih dveh urah upelnil, kakor se dosedaj sliši, nad 43 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji vred. Zgorelo je neki veliko živine, tudi en mož, več otrok pa pogrešajo in ne vedo še, ali so zgoreli ali kam ubegli. Bolj natančne podrobnosti Vam naznanimo še pozneje. Več gospodarjev je gotovo za vselej uničenih in hitra pomoč je silno potrebna.

— **Razpisuje se mesto poštnega odpravnika** pri novo ustanovljenem c. kr. pošt-nem uradu (III/6) v Stolkarjah, polit. okraj Kočevje, proti pogodbi in kavciji 400 kron, letna plača 400 kron, uradni pavšal 100 K in letni pavšal 140 kron za lokalno dostavljanje poštne pošiljatev. — Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

— **Podaljšanje brzojavne službe v Krškem**. Pri pošt-nem in brzojavnem uradu

v Krškem se bode od 20. t. m. do 20. avgusta t. l. vršila popolna podnevna brzojavna služba.

— **Rektorjem zagrebškega vseučilišča** je za prihodnje šolsko leto izvoljen gosp. dr. J. Bujanović duhovnik djakovarske škofije in profesor dogmatike na zagrebškem vseučilišču.

— **Zaročil se je g. dr. Matko Potočnik**, profesor na učiteljsku v Mariboru, z gospodično Juliko Lapuš iz Beljaka.

— **Odpoved Slavoj Jenka**. »Edinost« doznaje iz povesem zaupnega vira, da se je gospod Slavoj Jenko odpovedal občinskemu glavarstvu ali županstvu v Podgradu in načelnštvu cestnega odbora za okraj Podgrad.

— **Zvenik se bo podrli**. Zvonik v Bujah — katero mesto nosi zbog svojega zemljepisnega položaja naslov »Spia dell'Istria« — je v nevarnosti, da se podrje. Radi tega se je izvršilo uradno ogledovanje zvonika in je zvonjenje zaustavljeno. Ob straneh zvonika so namestili kontrolne aparate. Čim zvonik pokaže kake spremembe, ga podro brez odlašanja.

— **Lačni tatovi**. Tatovi so ulomili v petek zjutraj nekako po 2. uri popoldne v klet prodajalnice konsumnega društva v Rimanjih. Odnesli so nekaj jestvin v vrednosti 100 K.

— **Proti ameriški »Novi Domovini«**. Zadnja »Nova Domovina« je jako ostro pisala o Avstriji. Okrožno sodišče v Novem mestu je zaplenilo »Novo Domovino«, kakor razglasa v uradnem listu, radi kaljenja javnega miru in prepoveduje razširjevanje dotične številk.

— **Prodaja stare kovine in drugega materiala**. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se naznanja, da razpisuje c. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku prodajo naslednjega starega materiala, ki je shranjen v materialnih skladiščih v Knittelfeldu in Amstettnu: staro lito in drugo železo, pločevina, staro jeklo v velikih in malih kesih, stare cevi, baker, med, cink, odpadki usnja in kavčuka i. t. d. Natančnejši podatki o množinah in vrstah materiala so razvidni iz ponudbenih obrazcev, ki se dobivajo pri omenjenem ravnateljstvu proti vplačatvi poštne. Ravno tam se lahko pogledajo ali na gorenji način dobivajo pogoji za prodajo starih materialij in inventarnih predmetov. Ponudbe, ki se morajo izključno po predpisanih obrazcih sestaviti, je zapечатene in vsaka pola z 1 K kolekovane z napisom: »Ponudba za nakup starega materiala« vposlati najkasneje do 30. julija t. l. do 12. ure popoldne c. kr. ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku.

— **Smrt v pijanosti**. V Škofji vasi pri Celju so našli mrtvo na polju 38 letno delavko Marijo Vengust. Napila se je tako žganja, da jo je v pijanosti zadela srčna kap.

— **Prvošolec pobegnil**. Na sledu so onemu prvošolcu goriške gimnazije, Heren u, ki je ravno pred tremi tedni zapustil domačo hišo, in o katerem so do včeraj ostale vse poizvedbe brezuspešne. Neki milanski list je namreč prinesel vest, da so v neki vasi blizu Verone našli okoli 12 letnega, lepo oblečenega dečka, ki ne zna italijanski in ki odgovarja na vsa vprašanja le z jokom. Vsled tega so brzojavili v Verono in sodeč po opisu dečka, se sme upati, da je isti v resnici zgoraj omenjeni Heren.

— **Pokopališče na vodi**. Goriško pokopališče je vse na vodi. Novi grobovi so navadno tudi ob suhem vremenu do polovice napolnjeni z vodo, v katero spuščajo mrličke. Ljudje se zgražajo. Meščani so upali, da se bo pokopališče s časom nekoliko posušilo, a to se ni vresničilo.

— **Pod vlak vrgel se je v Celovcu delavec J. Krügl**, kateremu je vlak telo pre-rezal preko srede in odtrgal mu roke in noge.

— **Obesila se je v Brežah na Koroškem v svoji prodajalnici prodajalka A. Lapič**.

— **Zanimivosti iz Trsta**. Grof Goessa morda ostane še dve leti na svojem mestu, da se tako njegov odstop nekoliko olepša. Tako poroča iz Trsta nekaterim listom. Grof Goessa bi potem prišel k najvišjemu računskemu dvoru. Razveljavljeneje obč. volitev se izvrši baje jeseni. Radi volilnih sleparij sedaj vladajoče klike se vrši preiskava. Privatni uradnik Cossani je v zaporu. Zasižanih je bilo že 300 prič. Tudi proti obč. svetnikom Benussiju, Liebmannu in Cunarju je vložena obtožba. Namestniški svetnik Jettmar bo umirovljen, ker je kompromitiran s svojim ljubezničenjem z vladajočo magistratno kliko.

— **V konkurz je prišel tovarniški restavrat** v Trbovljah gosp. Maks Kopriva.

— **Tretji vlak na Vipavski železnici**. Z današnjim dnem sta pričela voziti ob ponedeljkih in četrtek mešana vlaka št. 854 in 853. Iz Ajdovščine bo odhajal vlak opoldne, dohajal v Gorico ob 1:30 popold.

iz Gorice bo odhajal ob 2:10 pop. ter prihajal v Ajdovščino ob 3:45 pop. To je torej tretji vlak, o katerega potrebi se je toliko govorilo. Določen je le za tržne dneve v Gorici. Da bi hodil tak vlak ob nedeljah pop. ob 2:10 iz Gorice, bi bila Vipavska dolina živa izletnikov.

— **Trgovski dom v Gorici**. Zgradbo tega poslopja, v Gorici je oddala »Trgovsko-obrtna zadruga« tvrdki bratov Mozetičev. Mizarska dela izvrši »Mizarska zadruga«, vse železje pa nabavi tvrdka Konjedic & Zajec. Kamnoseška dela še niso oddana. Dom mora biti dovršen do jeseni prihodnjega leta.

— **Tri osebe utonile**. Te dni so, kakor se poroča iz Ptuja, v Dravi utonile tri osebe: mizar Vojski, šolski učenec Muster, v soboto pa je v pritoku Drave utonil geometer Mihelič. Njegov sluga je stal tri korake oddaljen od njega, a mu ni mogel pomagati.

— **Nova cerkev v Polšniku**. Za zgradbo nove župne cerkve na Polšniku pri Litiji se vrši dne 11. avgusta dopoldne ob deseti uri komisijska razprava na licu mesta.

— **Lovska sreča**. Sodni tajnik v Novem mestu g. Julij Bučar je v zadnjih treh tednih pri Zlatenku ustrelil štiri lisice.

— **Jubilej gostilničarja**. Restavrat na državnem kolodvoru v Solnogradu, bivši restavrat na ljubljanskem južnem kolodvoru gospod Rudolf König obhaja dne 1. avg. srebrno poroko in obenem 25letnico gostilničarstva.

— **Neznano slaboumno žensko** so prijeli te dni v Planini pri Višnji gori. Stara je okoli 35 let in pravi, da je doma v krškem okraju. Izročili so jo županstvu imenovane občine.

— **V Žalni** je povozil danes zjutraj dolenski osebni vlak dva vola.

— **V Škofji Loki prijet**. Franc Rep, 24 let star, čevlarski pomočnik, doma v Klopovcih pri Ptouju, ki je bil 24. junija t. l. pobegnil iz kaznilnice v Mariboru, kjer je bil zaradi tatvine zaprt, bil je po orožniških v Škofji Loki prijet in so ga včeraj zjutraj odpeljali nazaj v kaznilnico v Maribor.

Ljubljanske novice.

Poročil se je danes trgovec g. Alojz Strehovec z gđ. Klavdijo Reaković.

Poročil se bo 27. t. m. v tukajšnji frančiškanski cerkvi gosp. Adolf Edvard Mattusch, imejtelj in vodja dijaškega zavetišča v Welsu z gđ. Lili Prossinagg, hčerko umrlega dunajskega odvetnika. — Poročila se je včeraj gđ. Anica Ekar iz Kranja z gosp. Stefanom Miholišem.

Naoklicu je gospod Jožef Gostinčar z gđ. Katarino Brate.

Umrli je v Ljubljani umirovljeni župnik g. g. Janez Zdravžba, rojen l. 1848. Pokopan je bil danes popoldne ob peti uri. N. v m. p.!

Umrli je v hiralnici Josip Černe, na Bleiweisovi cesti št. 23 pa Terezija Teuerschuh.

Eraričnega konja bodo 25. julija ob 9. uri dopoldne prodajali na cesarja Jožeta trgu.

Ponesrečenega zrakoplovca Steffensa bo zdravniška spretnost tako popravila, da bo hodil, če tudi precej težko.

Revolucija na plesu. Na plesni veselici v gostilni Marije Lekše na Žabjaku št. 3 so se gostje, katerih je bila gostilna polna, med seboj sprli in se spoprijeli. Policaj, ki je plesno veselico nadzoroval, ni mogel sam ničesar opraviti in morali so priti še trije policaji, da so naredili mir.

Tukajšnji topničarski polk odide iz Ljubljane na vaje v Krško 24. t. m. in prenoči istega dne deloma v Stični, deloma v Višnji gori. 25. in 26. julija prideta štab in dve bateriji v Trebnje. dve v Novo Mesto, dne 27. julija pridejo štab in dve baterije v Sevnico, dve v Mokronog. 28. t. m. pride polk v Krško, odkoder odpotuje zopet 10. avgusta in se vrne v Ljubljano 13. avgusta.

Zrelostni izpit v oddelku B na c. kr. l. državnih gimnazij v Ljubljani je bil dovršen v soboto 18. t. m. s sledečim uspehom: Izmed 32 kandidatov, ki so prišli k ustnemu izpitu, jih je prejele zrelostno izpričevalo 22, med temi 3 z odliko, 8 jih bo moralo po počitnicah ponavljati izpit iz ene stvarine, 2 sta padla za celo leto. V septembru pride k ustnemu izpitu poleg teh, ki so dobili sedaj ponavljavne izpite, iz obeh oddelkov še tudi precejšnje število takih, ki so dobili v semestru po eno dvojko, ako to dvojko popravijo pri ponavljavnem izpitu, ki ga morajo poprej dostati. Dva sta pa morala zaradi bolezni preložiti izpit na jesen.

Hud pes. Danes ponoči je v Kolodvorskih ulicah pes Emila Petra Grossia, trgovca z lesom, popadel 11 letnega gostilničarjevega Jerneja Beliča, stan. na Dunajski cesti št. 8, ko je letel po ulicah, in ga vgriznil v levo roko. Ta pes je že več oseb napadel.

Z nožem zaboden Franc Jelovčan, hlapec pri Oroslovu Dolencu v Wolfvovih ulicah št. 10 je bil včeraj zvečer v Keržicevi gostilni v Spod. Šiški v pretepu od nekega fanta z nožem zaboden v prsi in težko ranjen. Pripeljali so ga v deželno bolnico.

Javna vinska pokušnja v deželni vinski kleti v Ljubljani vršila se je pretečeno soboto ob prav mnogobrojni udeležbi kranjske vinske pristno kapljice ljubkih gostov. Baje so se izvršila tudi mnoga naročila. Zeleti bi bilo pač, da bi to ugodnost izkoristili v prvi vrsti oni gostilničarji, ki točijo pravcato brozgo mesto pristnega vina in ki s tem domači vinski pridelek ob dobro ime spravljajo.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Od 11. do 17. julija je dela iskalo 23 moških in 33 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 11 moškim in 37 ženskim delavcem, v 31 slučajih je bilo delo sprejeto. Od 1. januarja do 17. julija je došlo 1558 prošelj za delo in 1465 deloponudeb, v 921 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobe takoj, moški: 20 delavcev k vodovodu, 3 kočijaži, 2 gostilniška hlapca, 3 hlapci za kmetako delo, ženske: 5 natakarič, 1 bona, 3 kuharice, 10 deklic za vsako delo, 8 deklic k otrokom, 2 postrežkinji, 4 gostilniške deklice. Službe iščejo moški: 2 trgovska pomočnika, 1 strojnik, 1 vrtnar, 1 graščinski sluga, 1 kletar, 1 graščinski oskrbnik, več trgovskih slug; ženske: več blagajničark in prodajalk, 1 šivilja, 1 gospodinja. Stanovanja: Oddati je stanovanja z 2 do 4 sobami, več mesečnih sob, pisarniški prostori, 1 delavnica, 1 klet. Posredovanje letovišnih stanovanj. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

V Ameriko. V noči od 18. na 19. t. m. odpotovalo je z južnega kolodvora v Ameriko 140 Hrvatov in 21 Slovencev, v noči od 19. na 20. t. m. pa 16 Hrvatov in 10 Slovencev.

Dogodki na Hrvatskem.

Novi ban je v soboto sprejel razne dostojanstvenike.

Na mesto mažarskega napisa na prometni zgradbi drž. železnice bodo sedaj postavili samo letnico 1903. Sploh zginejo vsi mažarski napisi na zgradbah državnih železnic.

Letne številke na zgradbah bodo tedaj nekakšna nova vrsta nemih grbov. Mažari nočejo dovoliti samo hrvatski napis, a dvojezičnega se ne upajo postaviti, ker je tudi nezakonit, tedaj naj bo palača brez napisov. Tako se znajo Mažari izogniti postavi. Zahtevi hrvatskega naroda je pa vendar vatreženo vsaj toliko, da omenjeni napisi ne bodo izzivljali nič več občinstva. Ob svojem času bomo še spregovorili o nekej drugej stvari, ki je mnogo važnejša, nego ta zunanji napis.

Dosedanji vodja notranjega oddelka želne vlade Krajcovich (Spitzer) bo menda namestnik predsednika stola sedmorice Stefana Spevca, ki je blizu demisije, ali pa bo imenovan hrvatskim referentom pri upravnem sodišču v Budimpešti.

V zlatarski kolici še ni mirno. Jeza kmetov se obrača posebno proti židom, ki glasujejo z mažaronsko stranko. Posedniku Rauerju so kmetje zagrozili, da mu zažgo, ako ne bo imel razobešene hrvatske zastave. Hrvatska zastava raz njegovega poslopja še vedno vihra. Sodnega adjunkta Carja so napadli našemljeni kmetje in ga strahovito pretepli.

V Zagrebu, Oseku, Brodu in Požegi je bilo v soboto izpuščenih 50 oseb iz preiskovalnega zapora, v katerem so bili protivpostavno nad dva meseca. Mej izpuščenimi sta tudi glavni urednik »Obzora« profesor Pasarić in glavni urednik »Narodne Obrane« dr. Lorković.

V Požegi je bilo iz zapora izpuščenih 25 broskihih demonstrantov, ki so došli domov s hrvatskimi kokardami na prsih. Na kolodvoru so bili slovesno sprejeti.

Išla je zanimiva brošura »Kako je u Hrvatskoj«, napisao prijatelj naroda. Samozaložba. Tiskala »Katoliška tiskarna« v Ljubljani. Brošura ima naslednjo vsebino: 1. Na što se narod u Hrvatskoj najviše tuži? — 2. Tko se buni, a tko se brani? — 3. Kako se narod brani? — 4. Kako su htjeli zavarati svet? — 5. Što se nakon svega dogodilo? — 6. Što sada?

Dogodki v Srbiji.

Vsem vojakom so se s plačo za julij izplačali tudi vsi zaostali zneaki.

Dne 26. t. m. potuje kralj Peter v Topola obiskat grobove svojih prednikov.

V soboto je avstro-ogrski poslanik dr. Dumba v Belemgradu v slovesni avdijenci izročil kralju Petru pooblastilo svoje vlade. Poslanik je izrazil čustva »prijateljstva in simpatij« cesarja Franca Jožefa do kralja Petra I. Kralj Peter je v svojem odgovoru povdarjal svojo hvaležnost za ta čustva av-

strijskega cesarja in je zagotovil poslanika svoje podpore. Avdijenca je trajala dvajset minut.

Poročilo nekega lista, da so v krvavi noči bili umorjeni tudi trije Avstrijci, je izmišljeno.

Tajnik kralja Petra dr. Nenadović je bil te dni na Dunaju. Kjer je imel pogovore z diplomati. Podal se je v Zenevo, da razpusti ondotno gospodinjstvo kralja Petra in pripelje v Belgrad kraljeva sina Aleksandra in Jurija. Princezinja Helena ostane še v Petrogradu.

Z zapuščino kralja Aleksandra se godi kaj slaba. Glavni upnik je »Volga kama«, ki je svoj čas posedlila 3 milijone frankov Milanu ter se intabulirala na posestva Obrenovičev. Sedaj je podedovala te dolge kraljica Natalija. Razven 100.000 frankov, katere je Aleksander imel naložene v inozemstvu, niso dobili nobenih drugih vlog v njegovi zapuščini. Dragocenosti kraljice Drage so vredne 120.000 frankov in bodo prodane na javni dražbi. Izkupiček dobi »Volga kama«, zunanji upniki pa izgube vse.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Nesreča na morju. Angleškemu Lloydu došla brzjavka iz Punta Arenas, na Magalhães-ovi cesti, javlja, da se je parnik »Theben« zari v plitvino, in sicer v Graykanalu, kakih 200 milj od Punta Arenas. Parnik je last Hamburgske parobrodne družbe. Poroča se, da se potnikom in mornarjem ni zgodilo nič. — Črnogorski princ Danilo je v toplicah Kissingen. — Umrli je profesor na kmetijski višji šoli na Dunaju Franc Schwachhöfer. — Grofica se omožila s slugo. Grofica Russel, ki se je decembra meseca poročila s slugo Brownom, ki jo je nalogal, da je princ Modena, izjavlja v časopisih, da je Brownu od pustila in bo z njim dalje živel. — Aretiran je bil v Kodanju nek ruski dijak, ki je v zabojih za slanike poskušal utihotapiti na Rusko revolucionarne spise. — Dva roparja sta napadla juvelirja Molla v Draždanih v njegovi prodajnici, težko ga ranila in oropala. — Princezinja Lujiza je storila korake za popolno ločitev. Hoče se še enkrat poročiti. — Na borzi je zaigral vse svoje premoženje bogati trgovec Knerzinger ter se potem utopil v Donavi. — Iz preiskovalnega zapora izpustili so bivšo gospodinjso mrg. Drozda v Pragi. — Več laških vojakov ponesrečilo je na vajah v gorah ob avstrijski meji. Padli so v prepad. Eden je mrtev, več je ranjenih. — Bojs cigani. Pri Aradu je tolpa ciganov ulomila v hiši dveh bogatih posestnikov, katera so umorili. Cigani so služabništvo in ženske obesili na okna. Kočijažo so presekali glavo in truplo obesili. Na to so odpeljali na voz, kar se je dalo. Zjutraj so orožniki zasledili zločin, zasledovali so cigane, ki so se postavili v bran in streljali na orožnike. V boju so orožniki pet ciganov ustrelili, 15 ciganov pa težko ranili. Premagano cigansko tolpo so izročili sodišču. — Slika velikanske povodnji v Šleziji je še le sedaj popolna, ko je voda padla. Na mnogih krajih je voda odplavila tudi pokopališča z rakvami, ki leže sedaj z mrtvci po poljih. Pogled na opustošenja je strašen. — Odra narašča, kakor poročajo iz Glogave. Velik del mesta in stolna cerkev sta v vodi. V spodnjih stanovanjih stoji voda en meter visoko. — Boji na Ogrskem. Pri volitvi sodnika v občini Saly je prišlo do boja mej orožniki in občinstvom. Orožniki so streljali. Tri osebe so mrtve, orožniški postaje vodja in dva orožnika sta težko ranjena. — Vožnja po zraku. Santos Dumont poleti tekoči teden s svojim zrakoplovom v družbi desetih članov iz Pariza v Trouville. Pod zrakoplovom bo pritrjena naprava, podobna omnibusu. — Loteristovke s številkami o papežu niso imele sreče. Nobena številka ni prišla. — Mejkoles iz drobljen je bil v tovarni gospoda Godniga v Zadru delavec Pij Casellari. — Vezu v zadnji čas tako silno bluje, da je v nevarnosti njegova bližnja okolica. — Parnik zgorel. Na Volgi je zgorel parnik »Peter I.« 50 potnikov je utonilo.

Telefonska in brzjavna poročila.

Rim, 20. julija. Ob 8. uri 20 m. dopoludne. Kardinala Oreglia in Re-

spighi nič ne zapustita Vatikan. Propad bolnikovih moči traja dalje.

Rim, 20. julija. Ob 9. uri dopoludne. Položaj je trajno resen. Sv. oče je vedno slabši. Le semtertje se zave. Kardinal Vanutelli še ni podelil sv. očetu blagoslova »in articulo mortis«.

Rim, 20. julija. Ob 9. uri dopoludne so zdravniki izdali buletin: Papež je po noči le semtertje malo zaspal. Položaj je sila resen. Žila 94, dihanje 32, temperatura 36,2.

Rim, 20. julija. (C. B.) Položaj sv. očeta je trajno skrajno kritičen. Buletin ob 9. uri zjutraj: Papež je mogel po noči le malo spati. Splošni počutek trajno resen.

Rim, 20. julija. Ob 9. uri 50 m. dopoludne. V cerkvi sv. Petra je izpostavljeno Najsvetejše. Kardinal Vanutelli še ni stopil v bolniško sobo sv. očeta.

Rim, 20. julija. Sv. očetu se je posebno shujšalo včeraj zvečer ob 6. uri. Ob 9. uri zvečer mu je bilo tako hudo, da so mislili, da vsak hip umrje. Kardinali so bili zvečer zbrani okoli njegove postelje. Ob 11. uri so bili zopet silno kritični trenotki. Zdravniki pravijo, da se mu ni ponovila zopet bolezen, ampak, da se gre tu za krizo propada moči. Posebne slabosti so trajale do 1 ure zjutraj. Danes ob 10. uri se je položaj zopet zelo poslabšal. Sv. oče je tekom dneva govoril samo s kardinalom Rampollo nekaj besedi. Kriza lahko nastopi vsak čas.

Rim, 20. jul. Ob tri četrt na 11. nastopila so vsa znamenja agonije. Vsi kardinali so v spalnici navzoči. Kardinal Vanutelli podelil zadnjo absolucijo. To je bil silno ginjiv prizor. Sv. oče je pri zavesti; kardinalu Oreglia je naročil skrb za sv. cerkev. Potem je rekel: To je moje zadnje slovo. Na trgu sv. Petra so zbrane silne množice ljudstva.

Rim, 20. jul. Ker je ob 11. uri dopoludne položaj sv. očeta bil sličen agoniji, so bili vsi kardinali zbrani v Vatikanu. Ob 2 uri 34 minut popoldne je bil Mazzoni nenadoma pozvan v Vatikan, kakor se trdi zato, da bo pri zadnjih trenotkih sv. očeta navzoč. Mng. Pisletti je prosil sv. očeta, naj da blagoslov za duhovščino in služabništvo, ki je čakalo v predsobi. Sv. oče je podelil blagoslov. Z velikim napotom je podal kardinalom roke. Po tej krizi je sv. očetu nekoliko odleglo.

Rim, 20. julija. (C. B.) Ob 12. 40 min. popoldne. Ravnokar so bili kardinali nujno pozvani v Vatikan, iz česar se sklepa na bližnjo smrt papeževo. Veliki poenitentiar kardinal Vanutelli je prišel v bolniško sobo papeževo, da da bolniku posledjo odvezo.

Rim, 20. julija. Tudi danes zjutraj je msgn. Mazzolini bral v papeževi sobi sv. mašo. Vsled silne vročine je zrak v bolniški sobi tako zaduhel, da so zdravniki in ostali, ki imajo okoli sv. očeta opraviti, skoro bolni.

Rim, 20. julija. Včeraj zvečer so izdali zdravniki naslednji buletin: Sveti oče je preživel dan dremaje. Moči ga vedno bolj zapuščajo.

Rim, 20. julija. »Tribuna« javlja: Lapponi se je izrazil napram kardinalu della Volpe, da bo papež, ako ne nastanejo nove komplikacije, mogoče še preživel današnji dan, mogoče tudi jutri zjutraj, nemogoče pa je, da bi živel dalje.

Rim, 20. julija. Sv. oče leži v agoniji.

Kranj, 20. julija. Glede velikega požara pod Tabrom pri Podbrezjah, kjer je pogorelo 11 hiš, se sluti, da je zažgala zlobna roka. Škode je okoli 80.000 kron.

Kočevje, 20. julija. V Predgradu je ogenj uničil 88 poslopij. Ljudje niso mogli nič rešiti. Škode je nad 300.000 kron.

Beljak, 20. julija. Tu se bo meseca septembra vršil shod avstrijskih mest z vsenemškimi in nemškonacionalnimi obč. zastopi.

Dunaj, 20. julija. Cesar. nameštvo je izdalo odlok, ki določa poln nedeljski počitek.

Zagreb, 20. julija. Vest, da je kanonik Matunčič odložil mandat, ni resnična, tudi ni res, da bo hrvatski sabor razpuščen.

Zagreb, 20. julija. Tudi sotrudnik oseške »Narodne Obrane« Wilder je izpuščen iz preiskovalnega zapora.

Przemysl, 20. julija. V soboto je nek šestošolec, ki je propadel, pri razdeljevanju spričeval z nožem napadel profesorja Stojalovskega. Profesor se je pravočasno ognil. Dijaka so prijeli in izročili sodniji.

Odesa, 20. julija. V Dubezarni so aretirali Mihaela Rybolenko, ki je umoril svojega nečaka. Ta umor je povzročil izgrede v Kišenevu.

Belgrad, 20. julija. Vsi ministri, ki so bili v prejšnjem kabinetu Markovićevem, so stalno umirovljeni.

Sofija, 20. julija. Tončev je aretiran, ker so njegovi poroki odstopili.

Carigrad, 20. julija. Nikakor ni res, da bi turška vlada obljubila zmanjšati vojaške čete ob bolgarski meji, zagotovila je le, da ne namerava nobenih izrednih koncentracij čet ob meji. Sultanova vlada je odpustila 16 ilavebatalijonov, a 12 jih je poklicala pod orožje.

Berolin, 20. julija. »Berliner Tagblatt« priobčuje brzjavko od svojega poročevalca, oddano v Rimu ob 4. uri zjutraj, v kateri trdi, da je sveti oče umrl že včeraj ob 9. uri zvečer. List trdi, da so tudi smrti papeža Pija 20 ur niso naznanili. (To so bajke! (Op. ured.)

London, 20. julija. Angleški list »Temps« ima brzjavko, v kateri potrjuje, da Obrenovićem zvesti ostali častniki pripravljajo nekaj zlega proti zarotnikom posebno proti polkovniku Mašinu. Banke radi teh vznemirjajočih poročil baje ne bodo hotele izplačati nadaljnjih svot srbskega posojila. Polkovnik Mašin se ne čuti varnega in je zato odpotoval v Opatijo.

Darmstadt, 20. julija. Tukajšnji listi poročajo, da se namerava veliki vojvoda hessenški Ernst Ludovik poročiti s črnogorsko princezinjo Ksenijo.

Leštilni odtiskalni papir, odlikovan na svetovni razstavi v Čikogi. Prepresto uporabljen za posnemanje poljubnega lesovja pri pohištvu, vratih itd. Dobiva se pri tvrdki BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 524 20 11-1

Naznanilo.

Manufakturna zaloga trvdke

GORIČNIK & LEDENIK

v Ljubljani na Mestnem trgu št. 25

se prodaja
od 20. julija 1903. naprej po znižanih cenah.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji sračni tlak 746,0 mm

g	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
18	P. zveč.	733,1	23,0	brezvetr.	jasno	
19	7. zjutr.	734,9	17,4	sl. svzh.		0,0
	2. popol.	734,5	30,8	sr. jvzh.		
19	8. zveč.	733,0	24,0	sl. jzah.		
20	7. zjutr.	733,1	18,7	sr. svzh.	jasno	0,0
	2. popol.	733,7	28,0	p. m. jzah.	oblačno	

Srednja temperatura sobote 23,3°, normale 19,8.

Srednja temperatura nedelje 24,1°, normale 19,8.

871 1-1 Zahvala.

Za vsestransko prirčno sočutje ob času bolezn. smrti in pogreba našega nepozabnega, sedaj v Bogu spavajočega sina in brata gospoda

Ivana Škerjanca

pravnika in rezervnega častnika

zlasti za tako častno mnogoštevilno in tolažilno spremstvo pri pogrebu premilega nam pokojnega, izrekamo vsem in vsakemu posebej svojo najiskrenejšo zahvalo.

Posebej se še zahvaljujemo prečasti domači duhovščini. Č. g. župniku Martinu Malenšku za tolažilne obiske za časa dolgotrajne bolezni, darovalcem krasnih vencev, sploh vsem, ki so ob bridkem času z nami sočustvovali in od blizu in daleč prihiteli, da izkažejo dragemu pokojniku zadnjo čast.

Bog plačaj vsem stotero; predragemu Ivanu pa bodi zemljica lahka in trajen spomin.

V Ljubljani, dne 20. julija 1903.

Žalujoči ostali.

Zahvala. 884 1-1

Povodom smrti našega večletnega zvestega uslužbenca

Ivan-a Hudobivnik-a

izrekamo vsem udeležnikom pogreba svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa se še zahvaljujemo prečasti duhovščini, gospodom pevcem za ganljive žalostinke in mladeničem, kateri so vodili in oskrbeli lep spreved.

V Ljubljani, dne 20. julija 1903.

Rodbina Stresenova.

Lepo posestvo

trgovina z mešanim blagom

v prijetnem kraju blizu Ljubljane je zaradi bolezni takoj na prodaj.

Trgovina je že veliko let v najboljšem prometu. — Kje, pové upravništvo »Slovenca«.

929 3-2

RISAR

ki je v konstrukcijah strojev iznajden (Maschinen-Zeichner) in si želi postranski zaslužek, se sprejme z jako dobro plačo. Tudi tak risar, kateri je slučajno brez kondicije, se sprejme.

Naslov pove iz prijaznosti upraviteljstvo »Slovenca«.

939 3-2

ALOJZIJ LUZNIK na Vrhniki pri Ljubljani preskrouje dobre harmonije

domačega in ameriškega sestava, glasovirje in planine. 264 47

Daj se tudi na obroke! Na zahtevanje se pošiljajo ceniki brezplačno.

Kup in prodaja
vankovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zgube pri šrobanjih, pri izkrcanju najmanjšega dobitka. — Promese za vazo šrobanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Monjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.
134 221